

SLOVENSKI GLADIATOR

418 REED STREET, MILWAUKEE WISCONSIN.

PUBLISHED MONTHLY—MESEČNIK

Office of Publication — Upravništvo: 418 Reed Street, Milwaukee, Wis. — — — Manager — Upravnik: Frank X. Veranich
Editorial Office — Uredništvo: 820 New Jersey Street, Sheboygan, Wis. — Publisher and Editor — Urednik in lastnik: Rev. James Cherne

Subscription: One Year \$1.00, Six Months 75c. — Naročnina: Za celo leto \$1.00, za pol leta 75c. — Dopisi se naj pošiljajo uredništvu, naročnina in informacije na upravništvo.

Entered as second - class matter October 12, 1927 at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

NO.—ŠT. 5-6.

MILWAUKEE, WISC., NOVEMBER — DECEMBER 1927.

VOL.—LETO I.

GLADIATORJU V POZDRAV.

X. Y.

“Neozdravljivo rano
z mečem treba rezati,
da se še zdravi del ne okuži.”
—Virgil.

Pozdravljen nam bodi Gladiator!
Pozdravljen nam stokrat srčno!
Potreba ti mati je bila,
čakali smo nate težko!

Predolgo, predolgo smo spali,
predolgo čakali moža,
ki meč bi vzel v roko junaško,
odprl to rano gnoja.

Med tem pa gnijoča ta rana
zajedala se je naprej
in kužila našo nam javnost!
Ni res li to? Narod, povej!

Kaj čuda, da vse je želelo,
zdravnik, da bi prišel nam vrl,
neustrašen, ki nož bi vzel v roke
in rano to gnilo odprl.

Za rano gnijočo le nož je,
vsi drugi so leki za nič.
Zato pa Gladiator slovenski,
naprej, in le bati se nič!

Ne bodo ti klicali slave
in rož ti ne stlali na pot;
le kleli te bodo in trnje
pod noge ti stlali povsod.

Pa ti, o Gladiator slovenski,
li tega ustrašil se boš?
Potem pa Gladiator ne bil bi
in celi ne bil bi ti mož!

Zato pa na delo začeto!
Na delo! Junaško! Srčno!
Ko rano pa scelil boš grozno,
ves narod hvaležen ti bo.

KAPITULACIJA IN SODNIJA?

Glasi K. S. K. Jednote je prineslo uradno poročilo br. Zalarja, kjer on poziva predsednika nadzornega odbora, da bi sklical izvanredno sejo glavnih uradnikov v mesecu decembru. V isti številki poziva glavni predsednik br. Anton Grdina urednika Slov. Gladiatorja, da bi prenehal z nadaljnimi napadi na gotove glavne uradnike. Poleg tega je bilo poročano, da je glavni tajnik iskal pota do kompromisa pri glavnem predsedniku, duhovnem vodju in tudi pri drugih glavnih uradnikih. Vse izgleda, da je glavni predsednik v imenu br. Zalarja, ki je najbolj prizadet, dvignil belo zastavo. Gotovo jim je sedaj vsem žal, da niso upoštevali mojih člankov v Amerikanskem Slovcu lansko leto. Gotovo jim je žal, ker niso pokazali na januarski seji več smisla in dobre volje za izboljšanje finančnega vprašanja pri kupovanju obveznic. Vse to sem jim povedal tudi v Slovenskem Gladiatorju. Ali bili so presamozavestni in so moj nastop podcenjevali. Čim bolj se je razvilo vprašanje pri kupovanju obveznic, tembolj je to peklo glavne uradnike. TUDI NAJHUJŠI TRDOVRATNEŽI MORAJO DANES PRIPOZNATI, DA SE KOMIŠEN DOBI. IN TA SE JE DOBIVAL TUDI PREJE. Prizadete to prej ni bolelo, ker so bili tako samozavestni in solidni, da so mislili, da jim je sploh nemogoče priti do živega. Tem prizadetim je sedaj samo za njih dobro ime in poštenje, nam pa je, kakor tudi celemu članstvu, za boljše gospodarstvo.

KATOLIŠKA VERA IN VERSKO PREPRIČANJE KATOLIČANOV NE ZIDA NA ENEGA ŠKOFA ALI POSAMEZNEGA DUHOVNIKA. PODLAGA KATOLIŠKE VERE JE NAUK KRISTUSOV IN CERKEV SV. PETRA ZIDANA NA SKALO. FINANČNO VPRAŠANJE JEDNOTE SE NE ZIDA SAMO NA POŠTENJE GOTOVIH GLAVNIH URADNIKOV, TEMVEČ NA SOLIDNI FINANČNI SISTEM, KATEREGA UPORABLJAJO NAJBOLJŠE BONDNE KOMPANIJE, KAKOR TUDI SOLIDNE INSURANCE KOMPANIJE. Mi zahtevamo, da se kupujejo obveznice edinole pri zanesljivih bondnih kompanijah.

MI PO VSEJ PRAVICI ZAHTEVAMO, DA BODE IMELO ČLANSTVO MOČ IN KONTROLO NAD GLAVNIMI URADNIKI, ČESAR DO SEDAJ NISMO IMELI. Članstvo se je moralo zadovoljiti s tem, kar jim je poročal glavni tajnik in njegova beseda je bila za vse zadnja instanca. Nemogoče je bilo izvedeti za ceno kupljenih obveznic in za svoto, koliko je komišen znašal. Za to edino je le znala Jože-Tomažova kompanija. Jednota je bila pri tem letno na škodi za \$15,000 in tudi več. Razumljivo je, da to boli, ker je cela zadeva sedaj raz-

Box 306
Wakefield, Mich.

krinkana in ker bo komišen kmalu samo spomin preteklosti. Ako se kateri glavni uradnik pri tem prizadetega čuti na dobrem imenu, je vse to po njegovi lastni krivdi.

V začetku so me izročili **POROTNEMU ODBORU** radi razžaljenja časti. Kakor izgleda, porotni odbor tega vprašanja ni mogel rešiti. **SEDAJ JE PRIČEL GL. TAJNIK S PROŠNJAMI POTOM GLAVNEGA PREDSEDNIKA IN DUHOVNEGA VODJE.** Zato je menda šel celo v Cleveland mogoče na Jednotine stroške. **NJEGOVO ZADNJI NAČRT JE, SKLICATI IZVANREDNO SEJO GLAVNIH URADNIKOV,** da bi se ta zadeva rešila. Omenja, da se gre pred vsem za ugled Jednote, kar ni resnica. Gre se mu edinole za njegov lastni obstoj in to je za njega večjega pomena, kakor njegova molzna krava Jednota.

NAMEN TE IZVANREDNE SEJE JE, da bi se glavni uradniki sestali v Jolietu in na ta način potrošili več stotakov denarja slovenskih delavcev, za kar bi bile gotovo razpisane posebne naklade na članstvo v pokritje stroškov. Na tej seji naj bi se glavni uradniki zedinili **IN PRIČELI S SODNIJSKO OBRAVNAVO PROTI MENI IN TO NA JEDNOTINE STROŠKE.** Trezno misleče članstvo in glavni uradniki tega nikakor ne bodo odobraval, ker bi ta tožba stala več tisočakov. **NARAVNOST NESRAMNO JE, DA BI SE JEDNOTIN DENAR TROŠIL ZA TISTE, KATERI SO LETA IN LETA MOLČALI O KOMIŠNU** in kupovali dvomljive obveznice. In teh ni malo! **TOREJ JEDNOTIN DENAR NAJ BI SE TROŠIL, DA BI KRIVICA ZMAGALA NAD PRAVICO.** Ako je bil kateri glavni uradnik prizadet glede mojih člankov o komišnu in ako misli, da sem mu s tem krivico delal na njegovem dobrem imenu, naj me on toži na svoje lastne stroške. Sodnijska obravnava, ako pride do tega, bo v Sheboyganu, Wis.

Glavni tajnik se je obrnil na glavnega predsednika, da bi on to zadevo mirnim ali sodnijskim potom rešil. Glavni predsednik naj se pazi, da ga pri tem vprašanju ne izigra Jožetova klika v Jolietu, ker je tam menda slabo zapisan. Spomni se naj nazaj, kako je glavni tajnik govoril po prejšnjih konvencijah zoper Jolietčane in Nemaničevo stranko, samo da je Nemaniča izigral. Jožetova klika je izigrala mene kot duhovnega vodjo na Evelethu, Minn., na tako nesramen način, da je novoizvoljeni duhovni vodja bežal iz župnišča v nedeljo zjutraj pred peto uro. Jožetova klika je izigrala Schnellerja v Jolietu. Jožetova klika je izigrala Mr. Dunda v Jolietu. Jožetova klika je izigrala duh. vodjo č. g. L. Gladeka v pol leta, ker je moj prijatelj. Vse to, ker so bili ti prepošteni in preveč zmožni v svojem uradu. Ta Jožetova klika je poskušala uničiti glavnega predsednika v Pittsburghu, Pa., in še sedaj dela na vso moč, da se ga čimpreje iznebi iz glavnega urada, ker je pošten in ker v "Glasilu" jasno pove, da se obveznice za Jednotin denar niso kupovale tako kot bi se morale pri bratski organizaciji. Tudi to boli gotove glavne uradnike.

Br. Anton Grdina mi hoče dati nekaj nasvetov, da bi se cela afera povoljno rešila. Zato mu v hvaležen spomin dam nekaj nasvetov. Drži naj se svojega programa, katerega je zastopal na januarski seji glede kupovanja obveznic. On ve, da je večina glavnih uradnikov bodisi neiskrenih, zastrupljenih ali nevednih, kar se tiče investiranja denarja. On ve, da večina teh je pod kontrolo Jožetove klike in da nima ne volje ne smisla za izboljšanje finance pri Jednoti. Ker naš predsednik rad veliko piše in to večkrat v "Glasilu", bi moral on pričeti javno debato v Glasilu in članstvu pojasniti svoje stališče. Ravno tako bi lahko Zalarjeva stranka pojasnila

vzroke in namen, da se kupujejo obveznice po starem sistemu. Na ta način bi se vsi glavni uradniki kakor tudi članstvo splošno poučilo o tem važnem vprašanju. To bi koristilo Jednoti in članstvu. V take glavne uradnike, kateri javno razpravljajo v Jednotinem Glasilu za izboljšanje finančnega vprašanja, bi članstvo gotovo imelo večje zaupanje. Dosedaj ste vse to prikrivali in celo glavne uradnike nadzornega odbora držali v nevednosti. H koncu debate dajte članstvu splošno na glasovanje in cela zadeva bo rešena v korist Jednote.

S prošnjami, grožnjami in tožbami ne boste veliko dosegli. S strani glavnih uradnikov morate pokazati nekaj konkretnega. V svojem srcu gotovi glavni uradniki prav dobro vedo, da se je komišen tudi prejšnja leta dobival, samo pripoznati nočejo. Kakor izgleda, je Zalar-Jolietška politika v zadnjih zakopih in daje znamenje za popolno kapitulacijo.

ZNAMENJE MIRU IN SPRAVE.

Br. gl. predsednik mi je pisal, da bode duhovni vodja K.S.K.J., častiti g. Kazimir, posređoval glede Gladiatorja. Res je prišel v Sheboygan na prijateljski sestanek, da bi se ta zadeva rešila. Ker se on ni nikoli pečal z obveznicami, **SE JE MNOGO POUČIL O KOMIŠNU IN KER SEM MU OMENIL, DA SO NA POLLETNI SEJI POROČALI O KOMIŠNU \$3500.00, JE ON MENE NJA, DA SO GL. URADNIKI S TEM SAMI PRIPOZNALI, DA SE KOMIŠEN DOBI.**

ON SE JE ČUDIL, ZAKAJ NAŠA JEDNOTA NE POSOJUJE DENARJA NA SLOVENSKE ŽUPNIJE. Odgovor na to je: Ker se komišen ne dobi. Pri posojilu na slov. župnijo Indianapolis, Ind., so morali plačati komišna po 2%. Povedal sem mu, da imajo v zapisniku, da se slovenskim župnijam sploh ne posojuje denar. Leta 1915. je bil pozvan č. g. Krašovec, župnik iz So. Chicage, na januarsko sejo, da bi župnija Jednoti izplačala posojilo. Resnično povedano, meni se je pokojni župnik iz So. Chicage smilil. V imenu župnije je on prosil ponižno kot berač košček kruha, da naj s to terjatvijo nekoliko počakajo. Glavni predsednik br. Schneller se je zavzel za prošnjo southchikaške naselbine in posojilo je bilo podaljšano pod pogojem, da se plača letno obresti in tisoč dolarjev glavnice. Duhovni vodja mi je svetoval, da bi šel k Allyn C. Co., kjer bi izvedel za ceno kupljenih obveznic in komišen. Povedal sem mu, da ni moja dolžnost, da bi trošil svoj denar in čas za to. On omenja da imam stroške tudi pri izdajanju lista. **PRIŠLA SVA DO ZAKLJUČKA, DA NAJ VSE TO STORI GL. PREDSEDNIK KOT GOSPODAR JEDNOTE IN DA NAJ O TEM POROČA NA JANUARSKI SEJI.**

V slovo me je prosil, da naj preneham z Gladiatorjem. Moj odgovor je bil: Gotovi glavni uradniki so skušali moje delo ustaviti na vse načine in navsezadnje so se poslužili prošnj gl. predsednika in duh. vodje.

Tudi jaz sem za to pod pogojem:

1. Da bom jaz narekoval mirovne pogoje glede Jednotinega doma, s tem, da se upošteva sklep zadnje konvencije.

2. Da se bo Jednotin denar pri kupovanju obveznic nalagal boljše, kakor se za bratsko organizacijo po pravicah spodobiti. In vse to le v korist Jednote!

3. Da glavni odbor pokaže dobro voljo za izboljšanje verskega vprašanja Jednote in da pride do popolnega sporazuma vseh slovenskih duhovnikov, ker od njih odvisi bodočnost tukaj rojene mladine. Ako ne, zna Jednota trpeti na naraščaju mladinskega oddelka.

4. Slovenski duhovniki na sejah in konvencijah niso dosegli nikakega pripoznanja, čeprav so Jednoto ustanovili in podpirali, kadar so ustanavljali društva in priporočali katoliško Jednoto. Tega nismo dosegli, dosegel pa bo sheboyganski Gladiator.

5. Glavni predsednik naj otvori razred ABC vseh glavnih uradnikov K.S.K.J., v katerem naj se pouče od finančnega izvedenca obveznic, kako naj se Jednotin denar investira.

6. Slovenskemu Gladiatorju naj se da posebna nagrada, ker je vse to razkrinkal.

OSE.

Bzzzzz! V Jolietu so izvolili, kakor mi piše moj prijatelj, posebni odbor treh mož, da nastopijo in naredijo konec zadevi jednotinega doma, kakor tudi konec "Slov. Gladiatorju". Kod vrtajo in od katere strani, mi še ni znano. Vrtajo pa že. Ko jih "S. G." zapazi, bo spustil med nje šuspurfla in nezmožni triumvirat bo osvetljen slovenski javnosti. Tedaj bo ta triumvirat lahko ponovil dogodek iz leta 1914. ter paradiral s kranjsko harmoniko po No. Chicago cesti.

Kjer umazana politika gospodari, tam pravica na drobtince pod mizo čaka. Na jolietški konvenciji je bilo proglašeno obsedno stanje in preki sod. Katoliška jednota ni dovolila katoliškemu duhovniku Rev. Kazimir Zakrajšku, da bi se zagovarjal. Umazana politika raznih Jožetov in navihanih Janezov je Rev. Zakrajška obesila brez zaslišanja. Članstvo so preslepili razni intrigantje, ki zdaj kujejo načrte proti meni. Mr. Kušarju iz Chicage so celo besedo vzeli, ker se je potegnil za katoliškega duhovnika, da naj bi prišel pred zbornico, da bi čuli njegovo stran. Jožeti in Janezi so štrpicali vsi nervozni na odru in v dvorani. Taka politika se zdravi samo s šuspurflom, s katerim zdaj operira "Slov. Gladiator" in bo to politiko ozdravil. Medtem pa je na isti konvenciji sedelo nekaj takih delegatov, ki niso bili farani nobene fare in njihovo katoliško prepričanje ni bilo vredno pol vinarja. In take se je zakrivalo. katoliškega duhovnika pa so izprli celo od zaslišanja. Pravični ljudje, ki so to politiko vodili! Zares pravični???

Roke proč od naših jednot! To pešem znajo vsi koritarji slovenskih jednot. To zato, da jih sami lažje zraven drže. Mora bit že lušno roke pri koritu držati. Če bi ne bilo, bi jih Jožeti tako radi ne držali. Komišen je tista živalica, ki jo radi božajo, zato vsi roke proč!

Govori se, da bo prišlo pri kat. jednoti do izredne konvencije, da triumvirat dela na to. Jaz jim gratuliram. Jolietški nezmožni voditelji si bodo na ta način pripravili lasten pogreb. "Slov. Gladiator" jim bo sviral mrtvaško koračnico brezplačno.

Iz Chicage mi poročajo, da predsednik in tajnik dr. I. hočeta biti pri društvu glava in rep. Poročajo, da sprejemata člane kar po hišah in da sta sprejela tudi take, ki v cerkev ne hodijo in sv. zakramentov ne prejema. Poročajo, da so ti taki katoličani, kakoršen faran je predsednik sam. Pravijo, da se zdaj preiskuje, koliko je predsednik na mesečnini cerkvi preveč plačal? Ako je vse to res, kar mi poroča neka Chicažanka, potem ne zaslužita drugega, kakor da jih "Slov. Gladiator" dene na mizo in oba pošteno obdela. To bo tudi storil. Bzzzzz!

S. N. P. J.

Za to Jednoto sem preračunal, da bi morala dobiti komišna letno približno \$18,000. Mr. Aleš je takoj na to poročal, da bodo kupovali obveznice in Jednoti prihranili letno \$15,000. To je dober začetek. Noče pa pripoznati, da jih je k temu prisilil "Slov. Gladiator". V njih časopisju omenjajo, da je Mr. Aleš že deloval več let na tem. Kaj pomaga delovati, ako ni prišel do svoje ga uspeha, dokler ga ni Gladiator prisilil k temu. Omenjajo tudi, da je denar zapeljiva stvar za tiste, ki hodijo in ne hodijo v cerkev. Pred vsem pa pozabijo omenjati, kaka kazen čaka finančne grešnike pri njih Jednoti. Z debato o komišnu so pričeli v Sheboyganu Mr. Govedina in Turk. Ta boj so prenesli v svoj glavni urad. Kaj se briga Zavrtnik, ako je pri Kristnovem posojilu dobil mor-da \$5000 in potem še mogoče letno po \$1000. Za njega je to lep penzija, siguracije za denar pa nikake.

RESNICI NA LJUBO.

Konvencije v Jolietu se je udeležil škof Trobec in ustanovnik K. S. K. Jednote, Msgr. Buh, kar je bilo velikega pomena. Jolietška klika nezmožnih voditeljev pa ni dala vstopa č. g. Kazimirju Zakrajšku, da bi se imel pravico zagovarjati. Njemu morajo pripoznati njegovi prijatelji in sovražniki, da je on ustanovil:

1. Ave Maria, prvi in edini nabožni list v Ameriki.
2. Po njegovi zaslugi imamo katoliški Slovenci svoj dnevnik, kar bi bilo nemogoče drugače.
3. Da imajo slov. frančiškani svoj zavod v Lemon-tu, Ill., je edinole njegova zasluga.

Poleg tega je on ustanovil slovensko župnijo v New Yorku. Sezidal je župnijsko šolo v Chicagi in dal nad 250 sv. misijonov med Slovenci in Slovaki. On je dovršil delo dveh ali treh mož. Njegovo delo se da tudi kritizirati med njegovimi sobrati, duhovniki in lajiki. Ako bi on opravljal narodno službo in spal, bi ne bilo veliko za kritizirati. Bodimo pošteni in dajmo pripoznanje človeku, komur gre in v meri, kolikor ga zasluži.

Namen, daso pozvali škofa Trobeča in Msgr. Buha na konvencijo, je bil dvojen: 1. Ta dva služabnika v vinogradu Gospodovem sta napravila velik utis na delegate K.S.K.J. 2. V senci škofove mitre je Jožetova klika igrala zahrbtno politiko ubiti javno č. g. K. Zakrajška s tem, da mu niso dali vstopa na konvencijo v svoj zagovor, do katerega je bil upravičen. Vsakemu poštenemu lajiku, duhovniku in celo škofu, t. j. kateremukoli so bile okoliščine poznane kot meni, se mora gnusiti ta nesramna Jožetova politika. Ali je temu kriv on sam ali drugi, naj pojasni sam.

NEKOLIKO POJASNILA.

Večina članstva K.S.K.J. sploh ne razume, zakaj da sem pričel izdajati Slovenskega Gladiatorja in zato ne more o tem prav soditi. Vse, kar izve, je negativno, kadar je kaj o tem v Glasilu. Pisati o obveznicah in komišnu ni lahka stvar, ker članstvo splošno tega vprašanja ne razume in ker je članstvo zidalo vse na poštenje in zmožnost glavnega urada. Poleg tega sem izpostavljen večim nevarnostim:

1. Kot župnik sem plačan od svoje župnije in sem odgovoren, njej posvetiti svoje najboljše moči. Ker sem

si nakopal še to novo breme in ako bi župljani ne razumeli namena in potrebe Slov. Gladiatorja, bi prav lahko prišlo do nesporazuma in nepotrebne prepira v svoji lastni župniji.

2. Namigavalo se je v Jolietu, da me bodo tožili našemu nadškofu. Noben župnik ne mara po nepotrebem delati sitnosti svojemu višjemu pastirju.

3. Grozilo se mi je, da bi me izključili iz društva in Jednote, ker sem ustanovil društvo sv. Cirila in Metoda in navduševal žene in dekleta za društvo Kraljica Majnika. Poleg tega sem delal tri leta brez plače kot duhovni vodja K. S. K. Jednote.

4. Groze mi celo s točbami in porotnimi obravnavami.

5. Pri izdajanju lista ne pride v poštev samo delo, temveč tudi denar, ker se list do sedaj še nikakor ne izplačuje.

Tu boste razumeli, da sem razpostavljen sitnostim in težkočam na vseh straneh. Tudi ni moj namen kakega osebnega sovraštva. Greh sovražimo, ne grešnika! Osebnosti pridejo le v toliko v poštev, ako gotovi glavni uradniki nimajo niti smisla niti dobre volje za izboljšanje finančnega vprašanja. In to kliko koritarjev, je naloga Slov. Gladiatorja, da jo razbije, kar bo edinole v korist članstva K. S. K. Jednote.

Iz tega boste prav lahko izprevideli, da ne iščem nobene časti, še manj pa dobička pri izdajanju Slov. Gladiatorja. S tem sem si nakopal veliko dela, sitnosti, stroškov in sovraštva posebno od glavnih uradnikov. Slovenski Gladiator gre v boj za principom. FIAT JUSTITIA PERIAT MUNDUS, to je PRAVICA NAJ ZMAGA, ČEPRAV SVET PROPADA. Delo Slov. Gladiatorja je narodno delo za zboljšanje finance pri slovenskih podpornih organizacijah in o tem sem popolnoma upravičen, da to nalogo rešim v korist članstva vseh Jednot. Vsi glavni uradniki, ki se temu protivijo in kateri so proti zboljšanju finančnega sistema, so sami koritarji, parasiti in izkoriščevalci slovenskih delavcev. Oni lažje farbajo svoje članstvo, ker niti 95% članstva še danes ne razume vprašanja zavožene finance. Celo 75% glavnih uradnikov tava v temi in sledi prefriganemu diktatorju in to v škodo jednot. Prizadeti glavni uradniki se zvijaajo na vse načine in poskušajo priti meni do živega. Ob enem so pa v taki zmedi, da si ne znajo pomagati iz zagate. Samo čudijo se tako neustrašenemu nastopu sheboyganskega Gladiatorja. Zavedno članstvo iz tega prav lahko spozna, da ni vse v redu in da je kupovala naša Jednota, oziroma nje uradniki, obveznice nad 95% take, ki nikakor niso za priporočati bratski organizaciji katoliške Jednote.

PREPRIČAJTE SE SAMI.

Spodaj vam navedem petnajst najsigurnejših in najboljših bondnih kompanij v Ameriki. Te finančne tvrdke poslujejo edinole z zanesljivimi obveznicami. Radi ugleda in dobrega imena ne kupčujejo z obveznicami, katerih imajo naše slovenske organizacije nad 95%. Glavni uradniki slovenskih jednot naj se obrnejo na omenjene tvrdke sami, katere vam bodo podale svojo izjavo, da ste pri kupovanju obveznic nad 95% slabo gospodarili in to v škodo jednot. Veliko boljše za članstvo, ako jednota porabi nekoliko denarja v to svrhu, ker s tem bo več doseženega, kakor z izvanrednimi sejami glavnih uradnikov ali s konvencijo. Finančna vprašanja naj rešujejo dobri finančniki.

Bonds underwritten by the following bond houses, AS A WHOLE, are suitable for Banks and institutional investm

J. P. Morgan & Co., Kuhn, Loeb & Co., National City Co., Guaranty Company of New York, Lee, Higginson & Co., Harris, Forbes & Co., Harris Trust & Savings Bank, Spencer, Trask & Co., Bonbright & Co., Drexel & Company, Alex H. Brown & Sons, William R. Compton and Company, C. F. Childs & Co., Illinois Merchants Trust Co., Equitable Trust of New York.

K.S.K. Jednota do sedaj še ni investirala niti enega centa v eni najsolidnejših držav, v Wisconsinu. Zato vam navedem raznovrstne obveznice, ki se dobijo celo v Sheboyganu. Te obveznice se prav lahko primerjajo z obveznicami, katere kupujejo najsolidnejše zavarovalniške družbe (Insurance Co.). Ako se glavni uradniki tega ne zavedajo, so ali nezmožni svojega urada ali izkoriščevalci delavskih žuljev in kot taki ne spadajo v glavni urad.

PUBLIC UTILITY AND INDUSTRIAL BONDS.

Security:	Description:	Rate:	Due:	Price:	Yield:
Commonwealth Edison, Coll. Mtg.	4½	1957	100¼	4.60
Penn Central Light & Power, 1st Mtg.	4½	1977	96	4.71
Milwaukee Elec. Railway & Light, Ref. & 1st	5	1961	102½	4.85
Allis-Chalmers Mfg. Co., Deb.	5	1937	100	5.00
Burlington Railway & Light, 1st Mtg.	5	1932	100	5.00
Iowa Public Service, 1st Mtg.	5	1957	100	5.03
Interstate Public Service, 1st & Ref.	5	1956	99	5.10
Internat'l. Match Corp., Deb.	5	1947	98½	5.13
Shell Pipe Line Corp., Deb.	5	1952	98	5.13
West Texas Utilities, 1st Mtg.	5	1957	97½	5.15
Central Power & Light, 1st Mtg.	5	1956	98½	5.20
Libby, McNeill & Libby, 1st Mtg.	5	1942	97½	5.25
Continental Oil Co., Deb.	5¼	1937	99	5.38
Eastern Oregon Light & Power, 1st & Ref.	5½	1951	101	5.45
Cities Service Power & Light, Deb.	5½	1952	98	5.65
Sinclair Consol. Oil Corp., 1st Lien	6	1930	99	6.40
Community Power & Light Co., 1st Mtg.	5	1957	96½	5.25

RAILROAD AND REAL ESTATE BONDS.

Pennsylvania Railroad, 40 Year Sec.	5	1964	106	4.70
Piedmont & Northern Railway, 1st "A"	5	1954	99½	5.05
Edgewater Beach Apts. (Chicago), 1st Mtg.	6	1936	100	6.00

UNITED STATES, FOREIGN AND MUNICIPAL BONDS.

Federal Land Bank, Gov. F. L.	4	1937	100¼	4.00
Harris County, Texas, Rd. Imp.	4½	1943	—	4.25
State of Louisiana Port Com., Harb. Imp.	5	1953	—	4.30
City of Wilson, No. Carolina, Pub. Imp.	4¾	1933	—	4.45
Free State of Prussia, S. F.	6	1952	96½	6.28
German Central Bank of Agr., S. F.	6	1960	95½	6.32
North German Lloyd, S. F.	6	1947	94	6.55
Oklahoma Gas & Elec. Co., 1st Mtg.	5	1950	101	4.90
Wisconsin Pr., Lt. & Ht. Co., 1st Mtg.	5	1946	100	5.00

Texarkana & Ft. Smith, 1st Mtg.	5½	1950	106¾	5.07
Pacific Gas & Electric, Gen. & Ref.	5	1942	103	4.72
Shawinigan Water & Pr., 1st Mtg.	4½	1967	96¼	4.73
Milwaukee Elec. Ry. & Lt., Ref. & 1st	5	1961	102½	4.85
So. California Edison, Ref.	5	1951	102¼	4.87
So. California Edison, Ref.	5	1952	102¼	4.87
North American Edison, Conv.	5	1957	101⅝	4.87
Montreal Lt., Ht. & Pr., 1st Ref. Coll.	5	1951	101¾	4.90
Consolidated Gas, N. Y., Deb.	5½	1945	106½	4.95
Appalachian Elec. Pr., 1st & Ref.	5	1956	99	5.05
New Orleans P. S., 1st & Ref.	5	1955	98	5.10
Jersey Central Pr. & Lt., 1st & Ref.	5½	1945	102½	5.27
Nevada, California El. Pr., 1st Tr.	5	1956	95¼	5.30
Manitoba Power, 1st Mtg.	5½	1951	103¼	5.30
Missouri, Kansas and Texas, 1st Mtg.	4	1990	92	4.37
Internat'l. Great Northern, 1st Mtg.	6	1952	107¼	5.45
Baltimore and Ohio R. R., Conv.	4½	1933	100	4.50
N. Y. Connecting R'y., 1st Mtg.	5	1953	105	4.67
Clev., Cinn., Chic. & St. Louis, Ref. & Gen.	5	1963	105	4.70
Baltimore and Ohia, Ref. & Gen.	5	2000	105¼	4.75
Erie Railroad, Gen. A.	4	1953	88½	4.75
Erie Railroad, Ben. B.	4	1953	88½	4.75
Denver & Rio Grande, Consol.	4	1936	92 7-8	4.95
Western Maryland, 1st Mtg.	4	1952	86¾	4.95
Chicago & Alton R. R., Ref.	3	1949	73¾	4.97
Chic. & St. Louis, Ref.	—	1975	107⅞	5.10

KAJ JE DOSEGL "SLOVENSKI GLADIATOR?"

1. SLOV. GLADIATOR JE PREBIL LED: KOMIŠEN SE DOBI PRI KATOLIŠKI IN NARODNI JEDNOTI.

2. DOBRE BONDNE KOMPANIJE VAM DOKAŽEJO, DA IMATE NAAD 95 PROCENTOV TAKIH OBVEZNIC, KATERE NISO PRIPOROČLJIVE BRATSKIM ORGANIZACIJAM.

3. SLOV. GLADIATOR JE DOKAZAL, DA JE GLAVNI TAJNIK IN ODBOR NA CLEVELANDSK KONVENCIJI KONVENCIJI ZAGOVARJAL BR. SITARJA PRI NAKUPU ŠTUKELNOVEGA POSESTVA IN NE KORISTI JEDNOTE, OD KATERE STE PLAČANI, IN S TEM STE JEDNOTO OŠKODOVALI NAD \$50,000.

4. GLADIATOR VAM JE DOKAZAL, DA SO BILE KUPLJENE OBVEZNICE OD ZALAR, GRAHEK, OPEKA ZA \$20,000 DANIEL COAL CORPORATION PROTI PRAVILOM K.S.K.J. IN V ŠKODO JEDNOTE.

5. GLADIATOR VAM JE DOKAZAL, DA SO GL. TAJNIK IN NEKATERI DRUGI GLAVNI URADNIKI KRIVI ZAVOŽENEGA VPRAŠANJA GLEDE JEDNOTINEGA DOMA, KER SO KRŠILI SKLEP ZADNJE KONVENCIJE IN DAJALI NEVELJAVNE RESOLUCIJE NA SPLOŠNO GLASOVANJE.

6. SLOV. GLADIATOR JE RAZKOSAL VRHOVNO MOČ DIKTATORJA K.S.K.J.

Na vse to je Slov. Gladiator ponosen in ker na ta vprašanja do sedaj prizadeti glavni uradniki niso hoteli ali mogli odgovarjati, so s tem sami sebe obdolžili, da ni vse v redu. Edino, kar žele, je to, da bi javnost o tem nič ne vedela. Slov. Gladiator bo še naprej delal na to, da dobimo popolno finančno kontrolo nad glavnimi uradniki pri kupovanju obveznic in da bo zanaprej komišen dobivala Jednota, ne posamezni uradniki. Zatorej je dolžnost poštenih gl. uradnikov, da širijo Slov. Gladiatorja in da ga gmotno podpirajo. S tem bodo največ koristili najstarejši slovenski Jednoti v Ameriki.

Izgovarjajo se, da naj jim s številkami dokažem, kdo je komišen dobival in koliko. TO VAM BO NAJBOLJE RAZLOŽIL VEČLETNI GLAVNI TAJNIK. Dokazal sem vam, da se komišen dobi, kar ste tudi sami pripoznali, ker se v polletnem poročilu poroča \$3500.00 komišna v korist Jednote. Kje je ta ostal prejšnja leta, nam razložite!

BRENCELI.

Ljubavno pismo iz So. Chicage.

Iz So. Chicage sem prejel pismo brez podpisa od moža v kikli ali od ženske v hlačah. Ena se mi ponuja za kuharico, ker je izvedela, da sem se dva meseca in pol pečljal. Druga ima gotovo avtomobil, ker omenja, da bi se v poletnem času peljala v Minnesoto. Ne vem, s katero stranko imam sploh za opraviti. Ali je ta rujava ali ta prava. Vse izgleda, da je naš Jože po dilci zletel. Mogoče je tudi, da ima v tej igri svoje detektive. Več o tem vam poročam, ko izvem, s katero stranko Gladiator posluje.

Slovenska Ženska Zveza je imela svoj banket v času konvencije v Chicagi. Ker imajo nekateri nekoliko preveč rešpekta do sheboyganskih Gladiatorjev, so poslali svoje detektive v dvorano, predno so se udeležili tega banketa. Jože že ve, zakaj Gladiator mu ni delal nobene napote pri večerji, ostal mu je pa v želodcu, katerega ne more še danes prebaviti.

Predsednik nadzornega odbora ni odobril izvanredne seje glavnih uradnikov, čeprav ga jezi Gladiator, ker je on velik mož iz Minnesote. Omenja, da se ne bo nobenemu prizaneslo ne glede na njegov stan. On računa samo na nezasluženo čast glavnih uradnikov, finančnega vprašanja on ne razume. Kar mu Jože pove, to njemu zadostuje. Za Jednoto nima smisla in zmožnosti.

Frank Frančič iz Milwaukee je podpisal Zalarjevo resolucijo. Gladiator ga je naučil toliko, da je prišel do spoznanja, da je kot uradnik društva sv. Janeza Evangelista podpisal protest zoper Zalarjevo resolucijo Jednotinega Doma.

Resolucija za nov dom društva sv. Cirila in Metoda, Sheboygan, Wis., je bila zavržena. Predsednik in tajnik tega društva sta imela napisan protest za Glasilo K.S.K.J. Da bi društveni odbor ali naše društvo ne imelo nikakih neprilik pri glavnem uradu, sta se pritožila na glavnega tajnika. Ta pritožba je bila samo za v koš. Temu je sledila zloglasna izjava, katera je bila poslana na vsa društva K.S.K.J. in ta je bila odločilna. To je bila pač moč Gladiatorja. Zapisnikar John Zorman je na decemberski seji predlagal, da naj se stroški za to izjavo v znesku \$20.00 povrnejo Fr. Chernetu, ker se on ni potegoval zase, temveč za resolucijo društva sv. Cirila in Metoda za zgradbo novega doma. Njegov predlog je zmagal enoglasno, čeprav so uradniki omenjenega društva bili v začetku proti. Tu se vidi, kakšno kontrolo ima glavni tajnik nad uradniki društev. Boje se zamere in sitnosti, čeprav vedo v svojem srcu, da zavzemajo pravo stališče.

JOLIETSKE PLANKE.

Glavni tajnik je blatil jolietsko naselbino splošno na vseh konvencijah samo, da je izpodrinil brata Anton Nemaniča. Sedaj kriči, da se napada jolietska naselbina, kadarkoli da na glasovanje neveljavne resolucije glede Jednotinega doma. Njegovi pristaši in nezmožni jolietški voditelji se zgražajo nad vsakim, ki se ne pokori njih komandi.

S tem, da se kritizira komišen in investiranje Jednotinega denarja od strani glavnih uradnikov, se napada Jednoto. Slepci jim verjamejo ali Jožetovi pristaši se ne boje ne za Jednoto, temveč za svojo lastno kožo.

Fr. Plevnik pozna Jednotino poslovanje precej dobro, zato se je izrazil na zadnji konvenciji, da sprejme urad finančnega odbora brezplačno in da je pripravljen letno pokloniti Jednoti za to izkazano čast \$5000.00. On razume, kaj je komišen.

Rad bi poznal sploh katerega slovenskega duhovnika, kateri si upa javno ali uradno zagovarjati glavne uradnike, ki so komišen vlekli.

Slov. Gladiator se ne boji prav nič klike koritarjev. Postopajte z njim strogo toda pravično!

MALA NEZGODA.

Dečko (teče za neko damo): "Počakajte, počakajte, robec ste izgubili."

Dama: "Ah, saj ni robec, to je moja nova obleka!"

ONA ŽE VE.

Kuharica: "Prihajam na vaš oglas, milostljiva."

Gospa: "Obžalujem, službo sem baš pred petimi minutami oddala."

Kuharica: "No, potem bom pa prišla pojutrišnjem zopet."

SLOV. KAT. JEDNOTA DANES IN CEZ 10 LET.

(Ta zloglasni članek ni bil priobčen v Glasilu Katoliške Jednote l. 1926.)

Katoliško stališče pri naši jednoti ni tako kakor bi moralo biti. Naši lajiki nas slovenskih duhovnikov ne razumejo ali nečejo razumeti, zato naj jim bo v pojasnilo ta članek.

Podajam vam tu svoje nazore in izkušnje ter želim, da se tudi kateri drugi slovenski duhovnik ali lajik oglasi s svojimi nazori v korist katoliškega prepričanja pri naši jednoti. Omenjal bom napake glavnih odbornikov, prejšnjih in sedanjih, in to ne z namenom, da bi jih napadal, temveč samo radi tega, da se cela zadeva bolj razjasni celokupnemu članstvu. Nikakor ne iščem pri tem svoje časti ali hvale. Da bomo pravilno razumeli to stališče, ozirajmo se le na principe, ne na osebe.

Zadnja konvencija v Pittsburghu je bila v verskem oziru zares pravo razočaranje za nas vse. Po toliki slavi katoliških shodov, prirejenih po raznih naselbinah v korist jednote in katoliških principov, smo pričakovali kaj več. Imeli smo delegate in delegatinje zastopane na tej konvenciji, katerih društva sploh niso poročala duhovnemu vodju glede velikonočne spovedi, kar je naravnost nezaslišano za konvencijo katoliške jednote. Slovenski duhovniki delegati smo zahtevali za duhovnega vodja več pravic, kajti dosedaj ima le veliko odgovornosti in nikakih pravic. Glavni odborniki so zadnje leto plavali v časti in slavi nad oblaki, na konvenciji pa niso pokazali nikake enotne fronte za katoliška načela. Bili so razdeljeni tudi v vseh drugih važnih vprašanjih. Vzrok temu je bil pri vsem to, da so se glavni odborniki vtikali v zadeve duhovnega vodja. **DUHOVNI VODJA KOT TAK BI MORAL BITI V VERSKIH ZADEVAH POPOLNOMA NEODVIŠEN OD GLAVNIH ODBORNIKOV**, ako hoče svoj urad pravilno izvrševati, ker le on ima pravico in je sposoben odločevati v verskih vprašanjih. Naši slovenski lajiki so prinesli iz stare domovine nekako nezaupanje do svojih duhovnikov in to se je javno pokazalo v vseh naselbinah, kakor hitro so se nasrkali ameriške svobode. To je bilo opaziti po vseh slovenskih župnijah. Cerkevni odborniki so se šteli za gospodarja svojega župnika, ker so ga plačevali. Tudi pri katoliški jednoti so se lajiki izkazali na isti način napram duhovnemu vodju jednote, čeprav ga niso plačevali. Torej duhovni vodja je bil odvisen vsa leta pri jednoti od svojih gospodarjev lajikov in to še danes, čeprav so se razmere cerkvenih odbornikov do svojega župnika skoraj po vseh naselbinah spremenile in izboljšale. V tem oziru so naši lajiki sledili katoličanom drugih narodnosti, ki že dalje časa bivajo v Ameriki. Zato danes svoje župnike tudi bolj spoštujejo, kakor so jih pred desetimi leti ali preje spoštovali, svoje župnike, pionirje-ustanovitelje slovenskih župnij. Tega, žalibog, še danes nismo dosegli pri najstarejši katoliški jednoti, ki bi morala biti voditeljica temu pokretu. **ZGODOVINA JEDNOTE JASNO KAŽE, DA SO SLOVENSKI DUHOVNIKI USTANOVLILI TO JEDNOTO. USTANAVLJALI SO DRUŠTVA PO RAZNIH NASELBINAH.** Priporočali so doma, kakor po časopisju, katoliška društva in katoliško jednoto. Edino pripoznanje, katero so prejeli duhovniki, je bilo ob času kake slavnosti katoliške jednote, kar je pa bilo neizogibno, kajti slovenski duhovniki so bili vedno v tesni zvezi z jednoto. Najpreje so slavili tiste duhovnike, ki niso več med živimi. Ne gre se nam za nobeno čast ali priznanje, gre se pa pred vsem za pravice, katere spadajo

pod okrožje duhovnega vodja pri katoliški jednoti, če hoče jednota ostati katoliška. Zahtevamo le te pravice, katere ima duhovni vodja pri vseh drugorodnih katoliških organizacijah v Ameriki. V verskem vprašanju ima drugod duhovni vodja proste roke, kar se tiče katoliških načel. Pri naši jednoti pa zavisi njegovo delo od gospodarjev lajikov.

Na konvenciji v Milwaukee, Wis., leta 1914 se je delalo na vso moč, da se urad duhovnega vodja odstrani ali vsaj nadomesti s častnim duhovnim vodjo. Pokojni Father Sojar je to zapazil pred konvencijo in je pregovoril mene, **DA SVA ŠLA NA SVOJE STROŠKE KOT DELEGATA NA OMENJENO KONVENCIO.** Slovenski duhovniki delegati smo na tej konvenciji videli nevarnost in smo zavzeli enotno fronto, da rešimo katoliško jednoto propada. Izvoljen sem bil takrat enoglasno za duhovnega vodjo. Preje nisem imel niti pojma o žalostnih razmerah pri jednoti. Naša pravila so v tem oziru zelo nepopolna. Zato sem takoj prvo leto spoznal, da zavisi moje delo od glavnih uradnikov-lajikov. Študiral sem njih značaje in si skušal pridobiti dobro voljo glavnih odbornikov. Tudi v glavnem uradu so bili taki, ki svojih verskih dolžnosti niso izpolnjevali, vendar večina je spoznala mojo dobro voljo v korist in napredek jednote. Drugo leto sem pričel z resnim delom pri jednoti in sem postopal strogo, da se je ohranila jednota katoliška. Imeli smo celo sodnijsko obravnavo, pri kateri so sodelovali prav pridno slovenski rdečkarji. Njih odvetnik je zahteval na sodnji od sodnika, da naj se v Ameriki odpravi spoved itd. Postopal je nesramno v vsakem oziru po navodilih naših verskih odpadnikov. Svojega namena ni dosegel, ker daje konstitucija Zveznih Držav prostost vsem veram. Te obravnave se je udeležil na zatožni klopi z menoj tedanji glavni predsednik in tajnik K.S.K.J. Leta 1917 na konvenciji na Eveleth, Minn., je bila popolna zmaga za katoliške principe. — Vkljub temu, da je bilo za časa mojega uradovanja veliko suspendiranih iz jednote, se je jednota v istem času jako oživela med katoliško mislečimi Slovenci. Napredovala je tudi izvanredno po članstvu in premoženju, in to v vojnem času! Na tej konvenciji sta prišla dva delegata od društev, kateri nista poročali o velikonočni dolžnosti. Ta dva sta bila obveščena mesec dni pred konvencijo, da nimata vstopa na konvencijo in sta bila kot taka tudi zavržena na konvenciji. Vsa čast tedanjemu glavnemu predsedniku, kateri je v verskem oziru sodeloval z duhovnim vodjom. Ali tudi tukaj se vidi, da je delo duhovnega vodja bilo odvisno od lajikov v glavnem odboru. Nekateri so mislili, da sem prestrogo postopal. Morala katoliških principov in zavednosti je bila rešena vsaj začasno. Umljivo je, da mojim naslednikom ni bilo treba postopati tako strogo, kajti članstvo je upoštevalo duhovnega vodjo kot takega. Vedno pa je zaviselo delovanje duhovnega vodje od gospodarjev lajikov tudi zanaprej. Moje delovanje treh let ni bilo upoštevano, radi tega so izvolili novega duh. vodjo, kateri je bil v uradu šest let. Na konvenciji v Clevelandu je bil voljen novi duhovni vodja, ki je imel dobro voljo za napredek katoliške jednote. Tudi njemu so bili gospodarji lajiki. To se je pokazalo prvo leto njegovega uradovanja na polletni seji. Glavni tajnik ga ni pozval na to sejo in je bil kot nepovabljen gost sprejet od glavnega predsednika in odbornikov. Znova vas opomnim, da se tu ne gre za osebnosti, pač pa za principe. Torej naj se ne počutijo prizadeti užaljane. Glavni tajnik bi moral znati od sodnijskih obravnav iz leta 1916 in 1917, da je glavni odbor kakor duhovni vodja brez vsake moči po novoletni seji, kar se tiče verskega vprašanja. Po novoletni seji

nimajo pravice suspendirati iz jednote nobenega člana ali društvo, kateri so plačali vse naklade do novega leta. GLAVNI TAJNIK NI PRAV RAVNAL, KER NI POZVAL DUHOVNEGA VODJA NA POLLETNO SEJO. GLAVNI PREDSEDNIK, KOT NOVINEC V SVOJEM URADU, NI PRAVILNO ODLOČIL, DA DUH. VODJE NI TREBA NA POLLETNI SEJI. DUH. VODJA JE TOREJ PRIŠEL NEPOZVAN IN JE BIL SPREJET KOT NEZAŽELJENI GOST. RADI TEGA JE ON TUDI RESIGNIRAL. NJEMU ZAMERIM, KER SE JE KOT DUHOVNI VODJA DAL GOSPODARJEM LAJIKOM KOMANDIRATI. To vprašanje bi bilo moralo biti rešeno na zadnji konvenciji — pa je bilo potlačeno, ker cela zadeva ni bila delegatom dovolj jasna. Po mojem mnenju so zakrivile vse prizadete osebe in jednota je trpela na morali katoliških principov. Leta 1923 ni bilo nikakega poročila od duh. vodja in članstvo je radi tega nekako omrzelo. Naravno je, da več društev ni poslalo poročila o velikonočni dolžnosti. Glavni predsednik je imenoval novega duhovnega vodjo na njegovo mesto. Razume se, da prevzeti to službo ni bilo lahko, posebno še, ker mu je bilo poslovanje tega urada nepoznano. Drugo leto je šel z glavnim predsednikom v staro domovino in s tem je bilo njegovo poslovanje pri jednoti več ali manj zadržano. Poleg tega je pričel z zidanjem nove cerkve. Kot župnik je on priljubljen in spoštovan povsod. Kot duhovni vodja ni strogo nastopal. Njegovo dobrosrčnost je več društev in članov zlorabljal. Za časa njegovega poslovanja smo imeli uspešne katoliške shode. Naravno smo pričakovali, da bo konvencija v Pittsburghu nekaki triumf teh shodov za katoliške principe. RAZOČARANI SMO PA BILI, KER SO BILA NA TEJ KONVENCIJI ZASTOPANA TUDI ONA DRUŠTVA, KI NISO POROČALA O VELIKONOČNI DOLŽNOSTI. Glavni predsednik in duhovni vodja bi morala dotične delegate opozoriti že mesec pred konvencijo, da nimajo pravice zastopstva na konvenciji. Vsaj toliko smo po vsi pravici pričakovali. Zato se ni čuditi, da niso delegati sprejeli upravičene zahteve slov. duhovnikov delegatov za izboljšanje verskih pravil. Gotovim glavnim odbornikom so se razdelile nagrade v pokritje stroškov, katere so imeli pri katoliških shodih. Na duh. vodja ste pa pri tem popolnoma pozabili in to ni pravično.

Tu nastane vprašanje, kako stališče bo naša jednota zavzela v teku desetih let. Sprememb na slovenskih župnijah bo veliko. S temi spremembami se bo spremenil tudi odnošaj župnikov napram K.S.K.J. Nastopile bodo nove moči. PRED VSEM SE BO GLEDALO NA KATOLIŠKE PRINCIPLE PRI ORGANIZACIJAH IN BODO RAJE PRIPOROČALI AMERIKANSKE STROGO KATOLIŠKE ORGANIZACIJE, KAKOR PA SLOVENSKO POLOVIČARSKO JEDNOTO. Na zadnji konvenciji je bil izvoljen za duhovnega vodjo sicer dober duhovnik, ker so odklonili slovenski duhovniki delegatje ta urad. Osebno jaz nimam nič proti njemu. Vem le toliko, da on ne pozna slovenskega značaja. Po sedanjih poročilih nima nobene moči in mu bo nemogoče svoj urad vršiti, kakor se pri katoliški organizaciji zahteva. V SLUČAJU, DA BODO RAZMERE ČEZ 10 LET SLABŠE KAKOR SO DANES IN DA JEDNOTA NE BO NAPREDOVALA, NE BO KRIVDA GLAVNIH ODBORNIKOV, KATERI BODO V URADU ČEZ 10 LET, TEMVEČ TISTI, KI STE SEDAJ NA KRMILU. Glavna krivda bo vas lajikov, kateri nas slovenskih duhovnikov ne upoštevate in katerim je ljubša polovičarska kot katoliška jednota.

S tem, da imam dolar in poznam vrednosti denarja, še ni rečeno, da sem zmožen bankir. S tem, da naši lajiki poznajo katoliške principe, še ni rečeno, da so zmožni voditelji katoličanstva. To se je jasno pokazalo na naših katoliških shodih. V resnici smo lajike dajali pri teh shodih na fronto in to iz dobrega namena. Uspeh teh raznih shodov je pa odvisel največ od domačega župnika v naselbini. Ako se župnik ni zavzel za to idejo, tam tudi niso bili ali niso dobro uspeli katoliški shodi. Kjer so pa uspeli, je PA BIL MORALNA MOČ SLOVENSKI ŽUPNIK DOTIČNE NASELBINE.

Naše slovenske župnije niso navezane na katoliško jednoto. Pred več kot desetimi leti je jednota odpo vedala vsaka posojila na slovenske cerkve. TOREJ SLOVENSKO ŽUPNIJE NISO NIKAKOR NAVEZANE NE V VERSKEM NE V FINANČNEM OZIRU NA K.S.K. JEDNOTO. TODA KATOLIŠKA JEDNOTA ZANAPREJ JE ODVISNA OD SLOVENSKIH KATOLIŠKIH ŽUPNIJ. Naše katoliške šole vam obetajo naraščaj slovenske mladine in to le v slučaju, ako bode jednota upoštevala katoliške principe. Ako je torej našim zavednim lajikom pri srcu napredek naše katoliške jednote in ne njih osebnost, upoštevajte stališče, kakeršno je v resnici. Osebno vam ne vsiljujem svojega mišljenja. Skrajni čas pa je, da spoznate svoje stališče in da v tej smeri delate v bodočnosti, ako vam je napredek jednote pri srcu. Iz svojega stališča sem vam podal razmere, kakor jih jaz vidim in želim, da jih boste upoštevali vi glavni odborniki na svoji novoletni seji, dokler še ni prepozno. Ako ima katerikoli slovenski župnik ali zavedni katoliški lajik boljša navodila, naj se oglasi v korist in napredek KATOLIŠKE JEDNOTE.

REV. J. CHERNE.

P.Š.:—Želim, da priobčite ta članek V CELOTI v Glasilu K.S.K.J. Ako Vam ne ugaja, mi pošljite istega nazaj. Prosim, dajte ga v pregled glavnemu predsedniku. Ako mislite kaj črtati, tega sploh ni treba priobčiti.

—J. Č.

PRIPOMBA:—Ta članek je bil poslan 1. 1926 na Glasilo K.S.K.J. Trikrat so mi obljubili, da ga bodo priobčili in trikrat so ga zavrgli. Pravijo, da s takimi stvarmi ne razburjati članstva. Glavno vprašanje tukaj je, da nas slovenskih duhovnikov glavni uradniki ne razumejo in da ne marajo slišati resnice, kajti resnica boli. Kot uradniki katoliške organizacije bi morali imeti več smisla in Glasilo katoliške organizacije bi moralo poročati o verskem stanju naše Jednote. Krivica se godi, da pri boljših društvih suspendirajo kakega člana, ki ne opravlja svojih verskih dolžnosti, med tem, ko pri drugih društvih celo odborniki ne opravljajo svojih verskih dolžnosti in celo ponarejajo podpise na poročilih poslanih na duhovnega vodjo. In ti člani so pripoznani kot dobri člani iste Jednote. Osebno ne zahtevam, da mora biti ravno tako, kakor sem pisal v tem članku. Moj namen je bil le to, da bi se tem več razmotrivalo in da bi enakopravno postopali z vsemi člani naše Jednote tudi v verskem vprašanju. Debata te vrste je bila potrebna in bi koristila napredku naše Jednote.

URADNA POROCILA IN ZADEVE.

PISMO.

Mr. John Dečman,
Forest City, Pa.

V Vašem zadnjem pismu ste omenjali, da bi se bratsko dogovorili. Spoznal sem iz Vašega pisma, da je nemogoče to zadevo pismenim potom rešiti. Glavni predsednik, br. Anton Grdina, je menda baš radi tega šklic al vse glavne uradnike na januarsko sejo. Izjavljam Vam še enkrat, da take zatožbe proti meni od strani gl. uradnikov sploh ne upoštevam in se nikakor ne čutim krivega radi razžaljenja časti enega ali drugega, ker Vam prav lahko dokažem, da so gotovi glavni uradniki zlorabljali svoj urad in so javno lagali na konvencijah in odborovih sejah. Dokažem Vam tudi, da se komišen dobi.

Upam, da Vam to zadostuje, da boste poročali glavnim uradnikom o mojem stališču.

Vas pozdravlja

REV. J. CHERNE.

Mr. Anton Grdina,
Cleveland, Ohio.

Na zahtevo gotovih glavnih uradnikov ste me izročili porotnemu odboru, kateri svoje naloge še ni rešil in je nikdar ne bo, kajti pravica je na moji strani. Zvedel sem, da ste pozvali tudi porotni odbor na januarsko sejo, zato zahtevam kot član Jednote, da izročite br. Joseph Zalarja porotnemu odboru na sledeče zatožbe:

1. Glavni tajnik Jožef Zalar je uradno lagal, ko je na clevelandski konvenciji zagovarjal br. Sitarja pri nakupu Štukelnovega posestva, namesto, da bi bil on kot uradnik Jednote zastopal koristi Jednote.

2. Brat Jožef Zalar je uradno lagal na polletni seji, da se duhovni vodja (Luka Gladek) ne udeležuje polletnih sej.

3. Brat Jožef Zalar je na prefrigan način zabranil na zadnji konvenciji, da se ni razkrinkala afer a o Daniel Boone Coal Co.

4. Brat Jožef Zalar je uradno lagal na konvencijah in uradnih sejah, da so obveznice, katere kupujejo za Jednotin denar najboljše.

5. Brat Jožef Zalar kot glavni uradnik je kršil pravila Jednote, ko je dajal neveljavne resolucije na javno glasovanje in ker je druge veljavne resolucije prenaljal in dal na glasovanje.

6. Brat Jožef Zalar naj Vam dokaže, da se je komišen dobival, drugače to dokaže nekdo drugi.

7. Brat Mr. Anton Nemanič trdi, da je br. Zalar vložil na svoje ime \$30,000 Jednotinega denarja za vdove in sirote in da je \$15,000 od tega denarja izgubil na gotovi banki v New Yorku.

To zadevo naj nadzorniki preiščejo in poročajo porotnemu odboru.

Upam, da boste kot predsednik K.S.K.J. te pritožbe upoštevali in jih povoljno rešili v korist K.S.K. Jednote.

Vas pozdravlja

REV. JAMES CHERNE.

MLADINSKI ODDELEK K.S.K.J.

Mladinski oddelek pri naši Jednoti je brez dvoma velikega pomena. Br. Zalar se prav rad malo pobaha in laže na raznih sestankih in konvencijah, da je to njegova zasluga. Resnici na ljubo povedano: Br. Pavel Schneller je vpeljal mladinski oddelek pri Jednoti leta 1916. Sklic al je izvanredno sejo v Jolietu v maju in dve v juniju leta 1916. Blagajnik Grahek je trikrat protestiral proti upeljavi tega oddelka. To Vam lahko potrdi zapisnik tej sej, ako je pošteno spisan. Meni je osebno ta zadeva znana in torej gre pripoznanje br. Schnellerju, da je on vpeljal mladinski oddelek, in da je bila jolietška klika proti temu.

Tožba:—Prejšnji jolietški župnik je vložil tožbo proti tedanjemu glavnemu predsedniku Pavel Schnellerju. Ker ta tožba ni imela nobene prave podlage, je prišlo do sporazuma in se je zahtevalo, naj bi tedanji gl. predsednik povrnil stroške advokata v znesku \$150.00. Tega on ni plačal; pozneje je zahteval advokat \$50.00. Tega on ni plačal in ni niti odgovoril na to zahtevo. Br. Pavel Schneller je plemenitega značaja in je tedanjemu župniku drage volje odpustil, ker ve, da je hotela jolietška klika v svrhu svojih ciljev zlorabljati svojega župnika.

JANUARSKA SEJA.

Ta seja bo brez dvoma velikega pomena in bo tudi razburljiva. Vsega tega bo menda kriv Slovenski Gladiator. Njega je treba obesiti. Predsednik porotnega odbora je že omagal. Duhovni vodja, poslan od glavnega predsednika na prošnjo tajnika, ni veliko opravil. Gl. tajnik je šel s posebno delegacijo v Cleveland do glavnega predsednika, kjer se je pridušal in jok al. Gotovo čuti, da mu kot uradniku Jednote bije zadnja ura, kajti mera njegovih Jednoti škodljivih del je do vrha napolnjena. Poskusili bodo vse v svoji moči, da bo celi odbor enotno nastopal in da se obtoži Gladiatorja na vešala. V slučaju, da se vsi združijo, je še vedno odprto vprašanje, ali naj pravica trpi in krivica zmaga. Ako bo gl. predsednik, kateri ima čiste roke, zidal na glavne uradnike, kateri zagovarjajo umazano politiko gl. tajnika, potem bo on prvi izigran od umazane Zalarjeve politike. Njegova edina zaslomba je članstvo Jednote. Drugi glavni uradniki naj delajo po svoji razsodnosti kakor vedo in znajo. Gladiator Vam že naprej pove, da vsak, kateri bo zagovarjal umazano hinavsko, klikarsko in Jednoti škodljivo klicko gl. tajnika, naj sam sebi pripiše posledice, katere znajo škodovati njegovemu dobremu imenu in poštenju.

NADZORNIKI.—Nadzorniki bodo pregledali knjige in kar se tiče seštevanja in odštevanja bo gotovo vse v redu. Kakor je vsem znano, ti nadzorniki niso izvežbani v knjigovodstvu. Te knjige bi moral dati gl. predsednik v pregled kakemu zanesljivemu in poštenemu izvedencu Slovcu, kateri pozna položaj naše Jednote in kateri zna tudi med vrsticami brati. Morda je vse v redu — lahko tudi ne. Mogoče bi se dalo dobiti v knjigah leta 1917, da so bili morda davki plačani dvakrat. Leta 1920 mogoče ni nekaj v redu pri Public Service Co. za \$43.00. Pri Štukelnovem posestvu je bilo rečeno na clevelandski konvenciji, da br. Sitar prevzame vse obveznosti. V knjigah najdete, da je bilo plačanega iz Jednotine blagajne na isto posestvo enkrat \$150.00, drugič

\$80.00. Mogoče se da dokazati, da je naš Jože l. 1912 prejel komišen \$50.00 v čeku in ker je bil še takrat bolj novinec v tej stroki, je zahteval od Tomaža cash, t. j. denar v gotovini.

RAZNO.

Jolietski Jože je 4. julija v preteklosti s harmoniko vznemirjal župni stan in pozneje šel svirat pod okno sesterske hiše. Za to komedijo je bil on plačan od Jednote.

Neki Jože z navihanimi brkami je svoje čase agitiral v Chicagi po salonih in drugod zoper župnika. Plačan je bil od jolietske klike.

Jolietska klika je izigrala Fr. Gladeka, ker je bil on že pred clevelandsko konvencijo slovesno vržen iz župnišča v Jolietu.

Jolietska klika, v zvezi z Waukeganom, je sklenila v Chicagi zahrbtno l. 1917, da naj se izpodrine duhovni vodja Jednote, Rev. James Cherne, ker je "Ave Maria" pisala, da je bil on edini duhovni vodja, ki je v resnici delal za verske principe katoliške jednote. Na evelethski konvenciji so se slovenski duhovniki v večini izrazili, da naj se slovenski duhovniki delegati združimo samo za enega kandidata brez vsake volitve od strani lajikov. Župnik iz Waukegana je molčal, župnik iz Joliet se je malo nasmehnil, Matija Pogorelec je pa pridno agitiral. Vse je bilo izpeljano na tako prefrigan način jolietske klike, da se je gnusilo vsem drugim duhovnikom delegatom in da je dr. James Seliškar zapustil dvorano, predno se je vršila volitev vrhovnega zdravnika, čeprav je bil on kandidat za ta odbor. Ni čuda, da je novoizvoljeni duhovni vodja zbežal v nedeljo ob peti uri zjutraj iz župnišča. Več o tem Vam lahko poroča jolietski župnik.

Glavni tajnik mi očita, da sem računal za dnevnice na zadnji konvenciji več kakor delegat našega društva. On je napravil račun sam za gospodično iz našega mesta in njeni stroški so znašali par dolarjev več kot moji. — Omenja tudi, da so stroški Fr. Plevnika znašali manj. Zakaj? Prišel je en dan ali dva pozneje na konvencijo. Stroški istega delegata so bili na clevelandski konvenciji še manjši, katere se sploh ni udeležil, radi afere Štukelnovega posestva.

Duhovnik iz starega kraja mi piše, da je Gladiator v resnici kazen božja za vse tiste glavne uradnike, ki so svoj urad zlorabljali in gazili katoliške principe Jednote. Nas slovenske duhovnike so ti samopašni lajiki imeli samo za agente Jednote, nikdar ne za prave prijatelje. Bili so tako zaslepljeni, da niso spoznali, da naraščaj Jednote zavisi od mladine, izšolane v slovenskih katoliških šolah. Sramota za vse uradnike katoliške Jednote, da niste zaupali vašim lastnim članom, faranom slovenskih župnij, posojila. Edini odgovor je, ker niste dobili komišna.

Br. Dečman mi piše, da spadam v norišnico. On je zmožen rabelj, ker je izgnal v Forest City dva župnika iz župnišča in jih pokopal. Eden izmed njih je bil blagi gospod, duhovni vodja, častiti g. Tomšič, ki mi je osebno potožil to zadevo. Garantiram mu, da bo on težko kaj opravil z gladiatorškim župnikom.

Glasilo je samo za pokritje grehov glavnih uradnikov. Zato ni priobčilo članka gl. tajnika, kajti v tem članku je bil stavek: Da on spada v norišnico. Kakor izgleda, je njegova žlahta in Dečmanova malo prismuk.

IZJAVA.

Delovanje Gladiatorja od gotovih glavnih uradnikov ni vpoštevano. Gladiator je prišel kakor strela iz jasnega neba in je edina rešitev za slovenske organizacije pri kupovanju obveznic, ker zahtevamo popolno kontrolo nad glavnimi uradniki. Za koritarje ta Gladiator predpiše najboljše žavbe in medicine v korist članstva. Kakor hitro bodo glavni uradniki prišli do tega spoznanja in kakor hitro bo dovoljeno v Glasilu K.S.K.J. razmotrivati o finančnem in verskem vprašanju, bo Gladiator prenehal. Dobro se pa zaveda Gladiator, da je on rešil to, kar niso mogli rešiti glavni uradniki in ne konvencije, s tem, da je razkrinkal komišen pri kupovanju obveznic. O tem bo pisala zgodovina slovenskih jednot in dala pripoznanje uredniku Slov. Gladiatorja, Rev. James Chernetu. Vzdrževanje Gladiatorja stane najmanj \$50.00 na mesec poleg naročnine, in vse to je storjeno z njaboljšim namenom, da se naše podporne organizacije rešijo parasitov — koritarjev.

JOLIETSKA KLIKA TEPENA.

Klika, ki je zidala vse na glavnega tajnika, zna s tem vse dobiti ali — izgubiti. Da Jolietčani niso vpoštevani, kakor žele, je njih lastna krivda, ker se dajo voditi njih nezmožnim voditeljem, ki dajejo na glasovanje neveljavne resolucije in druge poštene resolucije ponarejajo. Od te politike trpi Jednota in nasebina. Vse glavne predsednike, kateri so izven Joliet, so izigrali ali jih bodo. Dr. Graheka so hoteli vreči v kanal, zato se je držal Schnellerjevega rokava, da je ostal na suhem. Ni čuda, da sem vam na pittsburški konvenciji povedal, da v slučaju, ako hočemo imeti mir pri Jednoti, naj bo Jednotin Dom oddaljen 50 blokov od slovenske cerkve.

SHEBOYGANSKA RESOLUCIJA.

Poleg sklepa konvencije je sheboyganska resolucija za novi dom edino veljavna. Glavni predsednik A. Grdina je pisal našim uradnikom, da bi svojo resolucijo odklonili v prid društva sv. Vida. Naši člani so se pokazali kot skala trdne možake in so se izrekli, da ostanejo zvesti svoji resoluciji kot trdni možaki in ne kot omahljivi glavni uradniki. Svojo resolucijo za novi dom odklonijo edino pod pogojem, da se vpoštevata sklep konvencije in Jednotin Dom popravi po načrtu br. Anttona Grdina. Naša resolucija je prava coklja nezmožnim gl. uradnikom, ki resolucij sploh ne razumejo in kateri bi se morali učiti po Mr. Kušljanovem mnenju od takih, ki so več šol videli od znotraj kot od zunaj. On gotovo misli pri tem urednika Gladiatorja ali samega sebe, kajti drugače bi gotovo nezmožni gl. uradniki imeli pogum, še zana-prej streljati kozle.

ZAUPNICA:—Na glavnih sejah, kakor na konvencijah, se da glavnim uradnikom zaupnica za njih uradno poslovanje. Ta zaupnica je v večih slučajih brez pomena, čeprav je v zapisniku. Ako bi glavni uradniki na sejah in konvencijah resnico govorili in vsako zadevo v pravi luči predstavili članstvu, bi dobili nezaupnico. Vse zaupnice, katere so bile izrečene gl. tajniku za njegovo poslovanje, pomenijo nič drugega kot eno gorostasno nezaupnico.

PRISEGA:—Glavni uradniki so zapriseženi in gre do k spovedi vsaj enkrat na leto. Naprosite jolietskega kaplana, da naj Vas pouči o krivi prisegi in navadni spovedi.

PEPETOVA LAMENTACIJA O KOMISNU.

1.

Prijatelji moji,
povest poslušajte,
kako se godi mi
in z mano jokajte.
Hudo je zdaj meni,
o, ti saprmišen!
v nevarnosti moj je
preljubi komišen.

2.

"Jednota! Jednota!
Ta mila nam mati!"
Ste čuli me stokrat
in stokrat kričati.
To kričal zato sem,
da bil je bolj gvišen,
za varžet moj prazen
jednotini komišen.

3.

"Za narod! Za narod!"
sem zmir se pridušal.
In narod ves ginjen
me zmir je poslušal.
To delal zato sem,
da bil je bolj gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

4.

"O delavec vbogi!"
sem javkal ganljivo.
"Kako si ti revež!"
sem pridgal vablivo.
To pridgal zato sem,
da bil je bolj gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

5.

"Za vero! Za vero!"
sem kričal na shodih,
kot Čič ko ponujal
nam jesih je v sodih.
To storil zato sem,
da bil je bolj gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

6.

Ko so me pa skor že
pri tem zasledili,
komišna obdržal
sem druge v tej sili.
To moral zato sem,
da bil je bolj gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

7.

Na jolietški konvenciji
tam Šnelerja vbil sem;
a kaj sem pač hotel,
v nevarnosti bil sem.
Ga vbiti sem moral,
da bil je bolj gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

8.

Kdorkoli mi bil je
pri tem kdaj na poti,
sem moral brž spraviti
prav vsakega spoti.
Če to ne bi storil,
ne bil bi več gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

9.

Sem kregal se, tepel,
lasal in prepiral,
predsednika vbijal
in vse denunciral.
Pa ni šlo drugače,
ker ne bil bi gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

10.

Pri tem sem pa živel
prav lušno in lepo!
Zakaj si pa, ljudstvo,
tak noro in slepo.
Kaj pač sem jaz mogel.
pri tem, če bolj gvišen
za varžet moj bil je
jednotin komišen.

11.

Sedaj pa ta Černe?!
Kaj nek se v to meša?
V Sheboygan naj tih bo
in grozdje naj preša!
Pusti naj me v miru!
Moj ljubi komišen
v nevarnosti zdaj je!
O, ti saprmišen!

12.

Oh, kaj če je mera
komišna že polna?!
Če proč je komišen?
Kak možnja bo bolna!
Pusti naj me v miru!
Moj ljubi komišen
v nevarnosti zdaj je!
O, ti saprmišen!

13.

In kaj, če mu narod
sedaj-le verjame?
Dokaze ima tehtne!
Oh, slabo bo zame!
Pusti me naj v miru!
Moj ljubi komišen
v nevarnosti zdaj je!
O, ti saprmišen!

14.

Za to pa zdaj treba
na vso moč kričati,
vse vrage, žendarje
na pomoč klicati.
Če ne pa po vodi
bo splaval komišen.
A kaj jaz počel bom?
O, ti saprmišen!

15.

Vsi škofje, sodniki,
žendarji, beriči!
Vsi, vsi na Černeža!
In vi vsi hudiči!
Vse vas bom poskusil,
da zopet bo gvišen
za varžet moj prazen
jednotin komišen.

NA DELO ZA "SLOV. GLADIATORJA"!

S to izdajo, v kateri ste izšle 5. in 6. številka "Slov. Gladiatorja", se zaključuje prvi letnik. Radi tehničnih in drugih vzrokov je bilo potrebno, da smo izdali dve številki v eni izdaji.

"Sl. Gl." se ne izdaja za profit, temveč izdaja se, da ozdravi slabe gospodarske razmere pri naših podpornih organizacijah, da se bo z naprej bolj pazilo na denar slovenskih delavcev. Zato, kdor soglaša s "S. G." v tem, mu naj tudi po svoji moči pomaga pri tem velepotreb-

nem delu. Agitirajte zanj in pridobivajte mu naročnikov in podpornikov! Kdor se z njim strinja in more, mu naj pošlje tudi kako podporo.

Naročnina listu je \$1.00 na leto. Kaj je to. Ali ni vsaka številka "S. G." samo radi njegove vsebine vredna več, kakor to? Zato podpirajte pošteno podjetje "Slov. Gladiatorja"! Radi ga berete, radi ga tudi naročajte in podpirajte!

SKOPUHOVL DOBROTA.

(Dogodbica.)

Purman s Pelinja je bil pravi lakomnik in sebičnik. Laže bi bilo dobiti od vruga dušo, kakor njega ganiti za kako dobro delo. Pota na njegovo zemljišče so bila vedno zagrajena s koli in zastavljena s trnjem; vse noči je stražil na vrtu, ko je zorelo sadje.

Vzlic njegovi pozornosti pa so mu mladi razposajenci skoraj vsak leto obrali češnje in zgodnje sadje; prav posebno so mu nagajali z zajemanjem vode iz vodnjaka na njegovem dvorišču. Tukaj je bil Purman občutljiv, zakaj naprava vodnjaka mu je vzela precej denarja. Po ves dan je prežal neke jeseni ob vodnjaku na delavce, zaposlene pri zidanju sosedovega hleva, katere je zmerjaje odganjal, da niso hodili po vodo na njegovo dvorišče. Obenem je nadziral svoje najemnike, ki so spravljali sadje in prešali mošt, polneči njegove sode v kletih in hramih. Celó v vežo je dal postaviti kadi za sladko tekočino.

Potr in zamišljen je hodil skopuh nekega popoldne po dvorišču. "Kaj naj storim? Da se je moglo to zgoditi!" je potihoma mrmral. "Joj, kaka silna škoda!" Po globokem zdihovanju in nervoznem seganju v lase pa se je pomiril: nekaj posebnega se je moralo roditi v njegovih možganih.

Že dalje časa je bilo jasno solnčno vreme, kar je ohranilo tisti jeseni pravo poletno toploto. Zidarje pri sosedovem hlevu je mučila silna žeja in marsikdo se je poželjivo ozrl na Purmanov vodnjak z bistro studenčnico. Skopuh je poznal njihove želje ter je prijazno pristopil k najbližnjemu zidarju ob ograji.

"Vročje je, vročje in pa žeja, žeja", ga je nagovoril. "Ljudje radi pijejo v takem vremenu. Imate li kaj pijače?"

"Nič", so mu odgovorili trije namesto enega. "Celó vi ste nam zaprli vodnjak."

"Vode menda ne boste pili zdaj, ko je toliko druge pijače. Letošnja jesen je mokra, mokra . . ."

"Mošta nam dajte, ako se vam smilimo."

"Saj vam ga dam, da ne porečete, kako sem skop. Iz največje kadi v veži lahko pijete, kolikor se vam ljubi. Pristen hruševac je, gotovo vam bo ugajal. Ampak samo iz največje kadi, iz tiste za vrati."

Zidarji so se začudeno spogledali in namigavali drug drugemu, naj poskusijo sosedovo darežljivost. Brž so nabrali nekaj steklenic ter se odpravili po obljudljeno pijačo. Purman jim je pokazal kad, do vrha napolnjeno s pijačo, rekoč, naj se požurijo, da jo bodo hitreje izpraznili.

O skopuhovi dobroti je po vasi glasno zašumelo. Moški so neverno zmajevali z glavami, ženske pa so ugrabale, kaj je Purmana tako nagloma spreobrnilo.

"Doseči hoče kako izredno milost, ali pa izbrisati kak stari greh", so besedičile v svoji radovednosti, končno pa so se zedinile v mnenju, da mu je bila ta dobrota naložena pri izpovedi za pokoro.

Vse popoldne in nastopni dan so se zidarji gnetli okrog kadi in polnili steklenice; vedno niže so se morali nagibati, zakaj mošt je izginjal. Ves čas jih je opazovala Lenčka, Purmanova dekle ter se jim je posmehovala izza opla.

"Roga se nam radi naše požrešnosti", so uganili zidarji. "Dajmo ji malce ponagajati."

"No, Lenčka, kaj si pa danes tako dobre volje?" so jo obstopili. "Ali se smeješ nam, ali skopuhu?"

"Vesela sem, ker sem na svetu", jih je zavrnila. Pri tem se je sumljivo namuznila in odšla z dvorišča pod kozolec.

Lenčka se je nekaj tednov pozneje sprla s skopuhom, svojim gospodarjem ter je izdala njegovo dobroto. Zidarji so namreč pili mošt, v katerem je utonila Purmanova mačka . . .

IZ URBANOVE TORBE.

NE ZADENE.

Pri zdravnikovih so dobili novo deklo. Prvi večer je domača devica izginila k počitku, ne da bi bila komu kaj omenila. Gospa jo je drugo jutro radi tega posvarila ter ji naročila, da mora vsak večer lahko noč voščiti, preden gre spat.

In res, zvečer je dekla odprla vrata salona, v katerem je bilo tudi nekaj gostov, ter na ves glas zavpila: "Lahko noč!"

Seveda se je gospodinja zaradi tega malo sramovala; drugo jutro pa je zopet pričela z vzgojo: "To morate lepo tiho in mirno povedati."

Tretji večer pa gospodinje ni bilo doma, pač pa je zdravnik imel več gospodov na obisku. Naenkrat je vstopila dekla, se približala zdravniku ter mu povedala na uho, vendar pa tako, da so lahko vsi slišali: "Zdaj grem spat."

V ZNAMENJU NOVE MODE.

Jože (na veselici): "Kdo je oni lepi mladenič pri nasprotni mizi?"

Nada: "O, saj to ni mladenič, to je moja bratranka."

Jože: "In oni gospod z očali?"

Nada: "To je moja najmlajša sestra."

Jože: "Kdo pa je potem oni črno oblečeni gospod, ki sedi z vašo sestro?"

Nada: "Ne, ne, to je moja stara mati."

RAZOČARANJE.

Mlada žena je pobegnila svojemu možu, toda se je kmalu premislila in se vrnila v moževi odsotnosti nazaj v stanovanje, kjer je našla veliko množino cvetic.

"Moj mož je gotovo slutil, da se vrnem," je dejala vsa ginjena služkinji.

"Ah, ne," je odvrnila služkinja v zadregi, "cvetlice je prejel gospod od prijateljev, ki so zvedeli, da ste mu vi pobegnili."

VRHUNEC RAZTRESENOSTI.

Profesor je naletel na znanko, ki je bila oblečena v žalno obleko. Sočutno jo je vprašal, kaj se je zgodilo.

"Ah, izgubila sem svojega moža," je odgovorila žalostno.

"Kako bridko!" je nadaljeval profesor, "bil je najbrž edini, ki ste ga imeli . . ."

Članstvu
vseh slovenskih jednot ključemo
naročite si

“SLOVENSKEGA GLADIATORJA”

Najzanimivejše stvari še pridejo v prihodnje.

Kdor se strinja s “S. G.” naj se
priglasí za zastopnika.

Širite ta pošteni list!
